

JOHN
STEINBECK

Poneiul roșu

Traducere din limba engleză
de Dana Crăciun

POLIROM
2021

Cuprins

1. Darul.....	5
2. Munții cei mari	70
3. Promisiunea	101
4. Călăuza	143

Curcanii dădeau din aripi și se înălțau anevoios pe crengile de jos ale chiparosului de lângă baracă. O pisică grasă și cu blana lucioasă traversă drumul ducînd în dinți un șobolan atît de mare, încît coada i se tîra pe pămînt. Prepelițele de pe dealuri scoteau încă țipetele lor limpezi.

Jody și Gitano ajunseră la treptele din spate și doamna Tiflin se uită la ei prin ușa de plasă.

— Hai iute, Jody. Vino la cină, Gitano.

Carl și Billy Buck începuseră să mănînce la masa lungă, acoperită cu mușama. Jody se strecură pe scaun fără să-l clintească, dar Gitano rămase în picioare, cu pălăria în mîini, pînă ce Carl ridică privirea și zise:

— Stai jos, stai jos. Ai face bine să îți pui burta la cale înainte să pleci mai departe.

Carl se temea ca nu cumva să se înduplece și să-l lase pe bătrîn să rămînă, așa că își tot repeta că așa ceva nu e posibil.

Gitano își puse pălăria pe podea și se așeză sfios. Nu se întinse după mâncare. Carl trebui să i-o dea.

— Poftim, ghiftuiește-te.

Gitano mîncă foarte încet, tăind carnea în bucățele și aranjînd piureul de cartofi în cocoloașe mici pe farfurie.

Starea de lucruri îl sîcîia în continuare pe Carl Tiflin.

— N-ai neamuri prin părțile astea? întrebă el.

Gitano răspunse cu oarecare mîndrie:

— Cumnatul meu e în Monterey. Am și veri acolo.

— Na, păi atunci te poți duce să stai acolo.

— Aici m-am născut, răspunse Gitano pe un ton de dojană blîndă.

Mama lui Jody veni din bucătărie cu un castron mare cu budincă de tapioca.

Carl i se adresă chicotind:

— Ți-am zis ce i-am spus? I-am spus că dacă pe dealuri ar crește ouă și șuncă, l-aș scoate la pășunat, ca pe bătrînul Easter.

Gitano se uita fix în farfurie.

— Păcat că nu poate să rămînă, spuse doamna Tiflin.

— Ei, să nu-ncepi și tu acum! zise artăgos Carl.

După ce terminară de mîncat, Carl, Billy Buck și Jody se duseră să se odihnească o vreme în camera de zi, dar Gitano ieși prin bucătărie și pe ușa din spate fără vreun cuvînt de mulțumire sau de rămas-bun. Jody stătea și-și cerceta pe furiș tatăl. Știa cît de mîrșav se simțea.

— Ținutul ăsta-i plin de *paisanos* de-ăștia bătrîni, îi spuse Carl lui Billy Buck.

— Sînt niște oameni a naibii de buni, îi apără Billy. Pot munci mai multă vreme ca albi. Am văzut odată unul de o sută cinci ani care încă mai călărea. N-o să vezi vreun alb așa de bătrîn ca Gitano care să umble pe jos treizeci sau patruzeci de kilometri.

— O, da, sînt zdraveni, nu-i vorbă, încuviință Carl. Da' ia stai, sari și tu acum în apărarea lui? Ascultă aici, Billy, explică apoi el, mi-e și așa destul

de greu să țin ferma asta să n-o ia Banca Italiei. Nu-i nevoie să mă mai pricopsesc c-o gură de hrănit. Doar știi asta, Billy.

— Sigur că știi, spuse Billy. Dac-ai fi bogat, altfel ar sta lucrurile.

— Exact. Și-apoi nu-i ca și cum n-ar avea neamuri la care să se ducă. Un cumnat și veri în Monterey. De ce mi-aș face griji pentru el?

Jody asculta în tăcere și păru să audă vocea blîndă a lui Gitano și replica lui categorică: „Dar aici m-am născut“. Gitano era la fel de misterios ca munții. Crestele se întindeau cît vedeai cu ochii, dar dincolo de ultima creastă ce-și îndesa culmile în văzduh se găsea marele ținut necunoscut. Iar Gitano era bătrîn pînă ce ajungeai la ochii lui întunecați și încremeniți. Căci în spatele lor se afla ceva necunoscut. Niciodată nu spunea destul cît să te lase să ghicești ce se ascunde acolo, înăuntru, în dosul ochilor. Jody se simți atras irezistibil înspre baracă. Se furișă de pe scaun în timp ce taică-său

încă vorbea și ieși pe ușă fără să facă nici cel mai mic zgomot.

Noaptea era foarte întunecată și zgomotele din depărtare răzbăteau clar. De după deal, de pe drumul comunal, se auzeau clopoțelii unui atelaj cu lemne. Jody își croi drum prin curtea întunecată. Văzu o lumină la geamul cămăruței din baracă. Fiindcă noaptea era tainică, merse tiptil pînă la fereastră și se uită înăuntru. Gitano stătea în balansoar, cu spatele la fereastră. Brațul drept i se mișca încet înainte și înapoi undeva în fața lui. Jody împinse ușa și intră. Gitano sări în picioare și apucă o bucată de piele de căprioară, pe care încercă s-o arunce peste ceea ce ținea în poală, dar bucată de piele alunecă jos. Jody rămase înmărmurit la vederea obiectului din mîna lui Gitano: o sabie minunată, subțire, cu garda rotunjită, făcută din aur. Lama ei era ca o rază subțire de lumină întunecată. Garda era perforată și bogat sculptată.

— Ce-i asta? întrebă Jody.

Gitano se mulțumi să-l privească cu ochi dușmănoși și ridică pielea de căprioară căzută, în care înfășură hotărît minunata lamă.

Jody întinse mîna.

— Pot s-o văd?

Ochii lui Gitano scăpărară furioși și bătrînul clătină din cap.

— De unde-o ai? De unde e adusă?

Acum Gitano îl privi sfredelitor, de parcă ar fi stat pe gînduri.

— O am de la tata.

— Păi, și el de unde-a luat-o?

Gitano se uită la sulul lung de piele de căprioară din mîna lui.

— Nu știu.

— Nu ți-a spus niciodată?

— Nu.

— Ce faci cu ea?

Gitano se arată ușor surprins.

— Nimic. Doar o țin.

— Pot s-o mai văd o dată?

Bătrînul desfăcu încet lama strălucitoare și lăsă lumina lămpii s-o mîngîie preț de o clipă. Apoi o înfășură la loc.

— Acuma du-te. Vreau să mă culc.